

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
 Egy évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy hóra 1 frt — kr.
 Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő. Ide intézendők a reklamációk is.

Előfizethető helyben:

Teleki K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben — vidékéről pedig a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Hirdetési vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr. Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál, a szerkesztőségben, valamint Zichermann H. közvettítő irodájában is.

Név nélkül, vagy bérmentlenül beküldött levelek nem vétetnek figyelembe.

Kéziratok vissza nem adtnak

A méltóságos főrendek.

Debreczen, márcz 11.

A mi főrendiházunk páratlanul áll a parlamentáris országok hasonló intézményei között. Mig más országokban, különösen az igazi parlamentarizmus hazájában, Angliában, a felsőház tevékeny szerepet visz a politikai életben, addig a mi főrendiházunk, hiába tartoznak tagjai közé az ország legvagyonosabb emberei, politikai tekintetben alig bir valami jelentőséggel.

Abszolút semmit se veszítene vele az ország, ha ezt a főrendiházat egyszerűen feloszlatták. Szereplése oly kicsinyes, tárgyalásai oly felületesekek, hogy egyáltalában nem méltó azon magas hivatásra, melyet az alkotmány neki szánt.

A főrendiház feladata lenne átvizsgálni, felül bírálni az alsó ház által hozott törvényeket s ha az alsóház netalán túllépné a számára kiszabott jogkört, vagy oly törvényeket hozna, melyek a nemzet szükségleteinek nem felelnek meg, a felsőház hivatása közbelépni s az ilyen irányzat keresztül-vitelét meggátolni. Hogy teljesíti ezen feladatát a mi főrendiházunk? Olyan álmosan, olyan kedvetlenül, mintha semmi érke se lenne azon nagy feladatok és kötelességeik iránt, melyek őt illetik.

Azon törvényjavaslatokat, melyek a képviselőházat hosszú ideig, néha hetekig foglalkoztatják, a főrendiház rövid pár óra alatt lemorzsolja. Történik egy-egy unalmas felszólalás s ezzel be van fejezve a tárgyalás. A méltóságos főrendek igent bólintanak s mehet a törvényjavaslat királyi szentesítés alá. Lehetetlen komolyknak tartanunk azon tárgyalásokat, melyeket a főrendiház folytat s lehetetlen ennek működését komolyan venni s nem lehet a főrendiházat a magyar alkotmányhoz méltónak tartani.

A nemzet nem is sok érdeklődést tanusít a főrendiház iránt. Olybá veszi, mintha nem is léteznék. Ha valamely törvényjavaslat sorsa a képviselőházban eldől, tudja mindenki, hogy azon javaslatból törvény is lesz, mert a főrendiház styláris módosítást is alig tesz rajta.

A főrendiház ülései ritkán vonják magukra a közfigyelmet. Még a hírlapok is röviden végeznek a főrendiház üléseiről szóló tudósításokkal. A közönség pedig el se olvassa azokat. Miért is olvasná, mikor tudja, hogy a magyar főrendiházban érdemleges felszólalás alig történik, ellenzéki hang annál ritkábban csendül meg, már pedig a hol ellenzék nincs, ott az eszmék surlódása, mely a tárgyalásnak érdeket kölcsönözne, hiányzik s az egy huron pendülő tanácskozás éppen

olyan unalmas, mintha valaki a hegedűnek folyton egy és ugyanazon hurját nyaggatja.

Néha azonban, igaz, hogy nagy ritkán, megtörténik, hogy a főrendiház is életjelt ad magáról. Megtörténik, hogy a méltóságos főrendek kifogásokat tesznek egyes törvényjavaslatok ellen. Sajnos azonban, hogy rendszerint olyan törvényjavaslatokat kifogásolnak, melyeket a nemzet osztatlan örömmel fogadott.

Igy történt hétfőn is, midőn a kisdédóvársról szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Egymásután keltek fel a főpapok, hogy kifogásaikat megtegyék. Vancsa gör. kath. érsek, Teutsch szász ág. evang. püspök, Román Miron román metropolita, Metianu János román püspök és Mihályi Viktor gör. kath. püspök nemzetiségi szempontból támadták a törvényjavaslatot, magyarosítást és az idegen ajkuak elnyomatását olvasván ki belőle: — Schlauch Lőrincz püspök és gf Zichy Nándor pedig a magyar katolicizmus érdekeit féltették e javaslatról s a főrendiház, melyet a legvitálisabb nemzeti érdekek alig birnak megmozdítani, hosszú vitába bocsátkozott azon parányi kérdés felett, hogy a kisdédóvársban fohászszerű, avagy felekezeti ima tanítassék-e?

A kisdédék ártatlan imája bizonyára hosszabb ideig foglalkoztatta a klerikális

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Visszaemlékezések.

— Egy volt vörössapkástól. —
 XXXIX.

Két napi káplárság.

Egy hónapi s kétnapi közvitézségem után, — mert hát a veressapkásoknál nem mindjárt lehetett az ember generális — kijött a nevem a napi parancsba, káplár lettem.

Nagy kitüntetés volt ez t. olvasóim! nagy bizony, mert átugrottam egy rangot, az örvezetőségi rangot s másnap már délelőtt 11—12 óra között, a mikor történt rendszeren a váltás ideje, a főterem, a fehértemplomi városháza és kath. imaház előtt, a borkarddal rukkoltam ki, mint tizedes, és mint őrségi parancsnok egy örvezetővel és hat közvitézzel a várostól jó távol eső őrhelyre vezényeltem. — Vittem, vagyis vezettem nagy peczkésen embereimet, midőn az ott volt őrséget felváltottuk s magunkban maradtunk, a fiukat szőlőért bocsájtottam, magam maradván az őrségen az örvezetővel, — kinek ugyan derogált is volna a szőlőszedés, — s a kiállított őrel.

Alig telt el néhány perc, a mikor is nagy bámulatomra ott terem a zászlóalj akkori parancsnoka Rácz százados; leugrott, vagy is jobban mondva lelépett kis szürke lováról, mely oly parányi volt, hogy beillett volna a debreczeni nagy vásárok alkalmával megjelenő Horogh uram komédiás sátrába jöendő — mondó paripának, — az őrségi parancsnokot — ki nem volt más mint magam — előrendelte.

Tudtam, hogy most mindjárt baj lesz, pedig hát azt is tudhattam volna, hogy ezen parancsnokot nem lehet rászédni semmi legkisebb mulasztással, mert olyan vigyázó, olyan fürge ember nem sok volt a magyar honvédek között, az egész álló nap, egész éjjel örökösen vizsgálta az őrségeket, most itt, majd amott volt; meggondolhattam volna tehát, hogy bizonyosan ide is eljön, nem jó lesz a fiukat eleresztenem; na de hát már megtörtént, gondoltam magamban, csak nem lövet föbe, szaporítani, nem pedig fogyasztani kell a különben is gyérszámú harczólokat.

Megállottam előtte bátran. — Csak annyit szólt »hol vannak emberei?« Elmondtam, hogy szőlőért küldöttem őket. Egy hangot sem szólott többet, jött ment körülöttem, vezetve

maga után kis szürke paripáját, én pedig állottam azon egy helyben, mint a ezövek, aggodva várva, mi fog történni.

Mikor az én embereim egy-egy nagy kendő szőlővel megérkeztek, oda parancsolta az örvezetőt, nyakamból kivétette a borkardot (rangom jelvényét), az örvezetővel felvétette, az őrség parancsnokságával megbizta, nyeregbe ült, s nekem parancsolta, hogy kövessem.

Mentem mellette, még pedig takaros menésben, mert a kis szürke gyorsan poroszkált. Na káplár ur, mi lesz most veled? el nem tudtam gondolni, hová viszen. — Beértünk a városba. Hogy nézték, hogy bámulták a szokatlan menetet, úgy a veressapkások, mint a polgárok. — Keresztül mentünk a városon. — Úr Isten, hová megyünk? Vitt egyenesen a főőrségre, az ott levő parancsnoknak (ugy emlékszem a kis Czikó hadnagy volt) átadott azzal a parancsossal, hogy mint közvitézzel büntetésből kettős szolgálatot tétessen; s ott hagyott.

Na hála Istennek, csak hogy már tudom büntetésemet, nem lesz hát egyéb baj.

A főőrségi tanya mellett 50—60 lépésnyi távolságra volt Maderspach őrnagynak, a városi tőparancsnoknak a lakása.

és feudális főrendiházat, mint a mennyi ideig a közigazgatási reform foglalkoztatni fogja. De a mi arisztokratikus szellemű főrendiházunk hogy is ellenezné a közigazgatási reformo mikor az a merev hatalmi érdekeknek válik javára? A centralizáló kormánynak is nagyon kényelmes az olyan főrendiház, mely ellenzékieskedni nem tud és nem akar s az egy huron pendülő, egymást támogató hatalmak virulnak továbbra is — a közszabadság rovására!

Országgyűlés. Tegnap az országgyűlés mindkét háza ülést tartott. A képviselőház elintézte a honvédség tartalék-készleteinek kiegészítésére szükséges ismétlőpuskák beszerzésének engedélyezéséről és a közös hadsereg s a honvédség egyéneinek katonai ellátásáról szóló törvényjavaslatokat. Vita csak az első javaslatnál volt, melynek tárgyalásánál a pártok ugyan megannyian egy álláspontot foglaltak el, de az ellenzék a mult tapasztalatain okulva, az új gyárral kötött szerződés bemutatását is kívánta. Ily értelemben szólottak: Hoitsy Pál, Bolgár Ferencz, Pázmándy Dénes és Beöthy Ákos, míg a kormány álláspontját Münnich Aurél és Gromon államtitkár védtek. Az ülés tíz órától tizenkettő utánig húzódott el.

Ez alatt a főrendiház is megkezdte ülését s letárgyalta a tegnapielőtről elhalasztott törvényjavaslatokat. Módosítás csak a vasárnapi munkaszünetéről szóló törvényjavaslaton történt, a mennyiben törvényben biztosított, hogy a vasárnapi munkaszünetnek legalább hétfőn reggeli hat óráig kell tartania. A vitában résztvettek: gr. Zichy Nándor, Zelenka Pál, br. Hornig Károly és Baross Gábor kereskedelmi miniszter. Később a katonai özvegyek és árva ellátásáról szóló törvényjavaslatnál felszólalt Hollán Ernő is, kinek szavaira báró Fejérváry miniszter válaszolt.

Az országgyűlési „Függetlenségi és 48-as párt” hétfőn este Irányi Dániel elnökle alatt értekezletet tartott, melyen elhatározta, hogy márcz. 15-en d. n. 2 órakor a kör helyiségében díszebédet rendez, melyre a függetlenségi párt tagjai és a függetlenségi párti lapok szerkesztősegei hivatalosak. Márcz. 15-en Alsó-Dabason Kossuth László sírjánál ünnepély lesz, míg este Halász Olivér hangversenyt rendez. Az értekezlet elhatározta, hogy a párt nevében Kossuth László

Ezen lakás kapujához állítottak ki őrnekek. Erős volt a szolgálat, mert a terparancsnok örökösén jött ment, ezen kívül a főtisztek is felváltva jöttek, mentek hozzá, s így minduntalan csak ütnöm, csattogatnom kellett fegyveremet az egész tisztelgessel, s a mellett erősen vigyázni, hogy a kik belülről kifelé jönnek, észre vegyem s el ne maradjanak a tisztelgessel, a mi ismét csak bajomra lett volna: — és még e mellett a főrség parancsnoka szigoruan megtartotta a parancsot, mert míg a többire egyszer került a sor, addig nekem kétszer kellett őrt állnom.

Ezen kívül szolgálatom szemébe is tünt Maderspach terparancsnoknak (igen derék, nyájas öreg katona ember volt) mert a másodszori őrt állásom alkalmával, a mint kijött lakásáról s ismét ott látott, nagyon megnézett, bement a főrségre, s habár még nem telt el két órai időm (az is igaz, hogy már nem sok volt belőle hátra) felváltottak. — Ez is jobb volt a semminél.

Midőn másnap az őrség ideje letelt, s helyünkre más csapat jött, jelentkeztem Elek Ferencz századosomnál. Azzal fogadott, mikor beléptem „na fíu, rossz fát tettél a tűzre.” —

sírjára köszorut helyez s az ünnepélyen Konkoly József által képviselteti magát. Ezután a közös hadsereg és honvédség ellátásáról szóló 1887. évi 51. tez. 4. 5. és 6. pontjainak módosításáról szóló javaslat került tárgyalás alá. Az értekezlet e módosításokhoz nem járult hozzá s a párt álláspontját a képviselőházban Tóth Ernő fogja kifejezni. A honvédség tartalékkészletének kiegészítésére szükséges ismétlőpuskák beszerzésének engedélyezéséről szóló törvényjavaslatot a párt elfogadja. Az értekezlet elhatározta, hogy husvét után alkalmas időpontban végrehajtó bizottság alakításáért a választási előkészületek megtételére. Végül az értekezlet kimondta, hogy a közigazgatási, mint a többi bizottságokban a párt részéről kijelölt tagok a tárgyalásokban folyton részt vegyenek.

A vármegyei „reform” a közigazgatási bizottságban.

A képviselőház közigazgatási bizottsága hétfőn Tisza Lajos gróf elnökle alatt tartott ülésében döntött az iránt, hogy a „közigazgatás és az önkormányzat rendezéséről a vármegyekben” című törvényjavaslat tárgyalásába mikor fogjon bele.

Elnök óhajtotta volna, hogy a javaslat általános tárgyalása egy hét mulva megkezdessék, de miután több oldalról kívánatosnak nyilvánították, hogy valamivel hosszabb idő engedessék a javaslat tanulmányozására, azt javasolja, hogy a tárgyalás csütörtökhöz egy hétre kezdessék meg.

Holló Lajos a javasolt határidőt rendkívül rövidnek találja s kizárólag az ügy érdekében s tekintettel arra, hogy az indoklás még nincs kiosztva s hogy az általános vita e javaslatnál úgy sem tartana sokáig, kéri, hogy legalább is csak husvét után vételessék a javaslat tárgyalás alá.

Szapáry Gyula gr. miniszterelnök azon óhaját fejezi ki, hogy legalább néhány nap a husvét szünet előtt a javaslat tárgyalására fordítsanak, egyebek közt azért is, hogy a mennyiben a kormánytól még bizonyos adatok előterjesztése kívánatnak, azok a bizottsággal közölhetők legyenek. Nem ellenzi egyebiránt szóló annak kimondását, hogy csakis az általános tárgyalás tartassék meg a szünet előtt s a részletes tárgyalás a szünet utánra halasztassék.

Gróf Apponyi Albert kéri az érdemleges tárgyalás megkezdésének szombaton, f. hó 21-ére vagy közvetlen husvét utánra kitűzését. Ugy hiszi, hogy 14 napnál rövidebb idő alatt lehetetlen a javaslat tartalmával tökéletesen megismerkedni, azt más törvényekkel kombinálni és így érett véleményre jutni. Mi-

megszomorodtam; de hát még akkor, midőn azt mondotta, hogy büntetésem tíz napi degradálás, igazán megresteltem az egész dolgot, megköszöntem a büntetést, szalutáltam, s jobbra átot csinálva, elmentem.

Harmadik nap délelőtt a század parancsnoknyvével a zászlóalj irodájába küldtettem a napi parancs írására. Mily nagy lett meglepetésem, midőn a napi parancs második pontja tizedessé neveztetésemet jelezte. Alig tudtam örömben saját nevemet beírni. — Azonnal bórkarodom után mentem, feltettem e nagy tisztességet jelző eszközt nyakamba s vittem a napi parancs nagy könyvet nagy diadallal századosunkhoz.

De már ekkor nem olyan rossz kedvvel léptem ám be a százados urhoz, ki, mielőtt megszólaltam volna, azzal fogadott: „na fickó, máskor jobban vigyázz magadra, ha őrségre mégy, el ne ereszd embereidet szőlőért, mert igazán bajod lesz.”

Tudtam, hogy az egész az ő munkája volt, katonásan, röviden megköszöntem s haza ballagtam.

Házi gazdám, egy igen derék becsületes, magyarérmű nyugalmazott tanító volt, ki ugy

előtt a javaslat, mint törvény életbeléptetésére szükséges bizonyos garanciákat állítanunk, a minők a tisztviselők szolgálati pragmatikája, továbbá a választási törvény reformja, továbbá a javaslat csak egy — bár la-nyeges — részlete a tervben levő reform-munkának, helyesen csak úgy itelhetünk, ha a kormány előzetesen a maga egész koncepcziójáról felvilágosítást ad. Nem azért, hogy akadályokat gördítsen, hanem éppen, hogy később akadályok ne támadjanak, ajánlja tehát a tárgyalás elhalasztását.

Gróf Szapáry Gyula miniszterelnök kijelenti, hogy a most szetosztott indoklás a felvetett kérdések legnagyobb részére, a mennyiben a közigazgatás szervezésével összefüggésben állanak, megadja a választ. A mennyiben bővebb felvilágosítások kívánatnának, a tárgyalás folyamán készséggel meg fogja adni a kormány.

Holló ragaszkodik azon indítványhoz, hogy a kormánynak a felvetett kérdésekre vonatkozó előterjesztése meghallgatván, a tárgyalás a szünet után kezdessék meg.

Szalavszky államtitkár az ügy érdekében kívánatosnak véli, hogy az általános vita az ünnep előtt tartassék meg s a bizottság tagjai ekként időt nyerhessenek, hogy a kormány által a felvetett kérdésekre tendő nyilatkozatokat a részletes vita megkezdésig kombinálhassák a törvényjavaslat részletes rendelkezéseivel.

Tisza István kéri, hogy az indoklás mellékletül csatoltassék az indokláshoz azon törvényes rendelkezések szövege, melyek a jelen javaslatban idézve vannak.

Justh hozzájárul ahoz, hogy az általános vita csütörtökhöz kezdessék meg.

Vadnay helyesebbnek tartaná, hogy szombaton kezdessék meg az általános vita.

A bizottság többsége elhatározta, hogy az általános vita csütörtökhöz egy hétre kezdessék meg s a részletes vita az ünnepi szünet utánra halasztassék.

Ezzel az ülés véget ért.

BELFÖLD.

Szabad kikötők megszüntetése

A fumei és trieszti szabad kikötők megszüntetésére vonatkozó forgalmi és pénzügyi statisztikai előmunkálatok immár jelentékeny mértékben előrehaladtak s a szabad kikötők megszüntetése még ez évben meg fog történni. Nevezetesen a magyar kormány részéről mind- ezen intézkedés megtörténik arra nézve, hogy ezen elvben már a vám- és kereskedelmi szövetség megújítása alkalmával elhatározott átal-

szerett, mint saját gyermekeit, mennyire megörült, hogy az ő kis kadettja (mert mindig így szólított) ismét az elvesztett bórkarddal került elő.

Ugyanazon napon délután már ki is rendeltettem egy szakasszal széna requirálására. — Mert tudni kell, hogy midőn a városban elfogyott a széna, s egy aranyért sem lehetett volna kapni egy szálát is, parancsnokunk lova számára egy egész szakasz veres-sapkásmáskelle kimenni a mezőre szénáért, mivel annyira körül voltunk véve az ellenségtől, hogy a városból fedezet nélkül kilépni sem lehetett. — Két, három szekérbe befogattunk a fehértemplomi polgárokkal s melléjük állva requirálhattunk egy, két hétre velő szénát.

Az ilyen requirálások alkalmával az is megtörtént, a mint épén velem is első ízben kiküldetésem alkalmával, hogy a ráczok észre véve bennünket, reánk törtek, s ugyancsak takaros kis esete-paté keletkezett a dologból, a minek az lett vége, hogy mi bizony megszalasztottuk őket, de szekereinket sem hagytuk üresen.

Kapros Gábor.

kulása a magyar kikötőváros viszonyainak minél csekélyebb megrázkódásával legyen megvalósítható.

A szegedi kőpart restaurálása.

A lesüppedt kőpart elkészült. Münsberger miniszteri tanácsos a munkálatokat felülvizsgálván, teljes korrektséget konstatait s Hajagos kir. mérnök művezetnek, ki a rendelkezése-re állott 45.000 frtból 30 százaléket megtakarított, elismerését fejezte ki.

Fegyverkiállítás. A pozsonyi vívóegylet fegyverkiállítást rendez, mely április végén nyílik meg. Az egylet küldöttsége tisztelt Frigyes főhercegnél, kit a kiállítás védnökségének és gróf Zichy József főispánnál, kit az elnökségnek átvételére kértek fel. Ugy a főherceg, mint a főispán késznek nyilatkoztak a tiszt átvételére.

KÜLFÖLD.

Egy ex-miniszterelnök vád alatt.

Szerbiában egyre bonyolódik a helyzet. A „Videlo” és „Male Novine” című szerb lapokat Garasanin Milán királyhoz intézett válszának közvételére miatt konfiskálták. Garasanin ellen az államügyész megindította a törvényes eljárást, egyszermind megtette a lépéseket a szkupstinánál a volt miniszterelnök kiszolgáltatása iránt. A vádat a királyi család egy tagjának megsértése címén emelte az államügyész.

Sikkasztások az olasz külügyminiszteriumban. Az olasz külügyminiszteriumból sok fontos okmány sikkasztottak el. A bűndörög már nyomán is van a tetteseknek.

Véres ütközet Szenegálban. Diana mellett elkeveredett harc volt, melynél a francziák a lázadók megerősített állását rohammal bevették. 600 lázadó, köztük a vezér, meghalt, Francia részről 11 vadász halt meg, többet megsebesültek. A részletekről nem jött hír.

Emlékezzünk meg Révész Imréről!

Tíz évvel ezelőtt 1881. február 13-án, este 8 órakor futotta át a fagyasztó hír Debreczen városát, hogy hőselekkü puritan lelkipásztor, a magyar kálvinizmus és szabadság ékesszóló védnöke, Révész Imre, mint egy illyes hirtelen elragadtatott a földről, még delelő predikált, — és estére elhunyt szózata. Tíz év vonult el a gyász-este óta egyházunk felett, adjunk a kegyeletnek kifejezést, hisz az egyházert élt, irt, dolgozott, lobogott el ő . . . illő visszanezni a letűnt csillag ut-

jára. A mely nemzedék nem tiszteli meg nagy embereit . . . nem érdemli meg, hogy hasonlókval áldassék meg felülől. Ott áll ugyan sirja felett a debreczeni temetőben a kegyelet által emelt (2063 forint 44 krajczárba került) fekete síroszlop, ott gyűl a nevét örökítendő alapító szellemi czélokra: de a szivekben is ott kell állani öröklő vonásainak. Tárjuk ki szívünk ajtaját s küldjünk emlék-sugárt abból a nagyság iránt fogékony keblekhez. Vagy még inkább merüljünk be Révész Imre nagy lelke nek ránk hagyott kincsébányájába: irodalmi művében lerakott erekbe s egy-két aranyjegyz érítéséből szálljon belénk edző erőtitkos hatalma.

Az ő 3 évtizede (1850—1881) hazánk és egyházunk történetében mindig nyomós marand, sőt sok tekintetben alapvető, jövő képzítő jellegű. Ott volt ő mindenütt, hol átlátszó vallakra, chrysostomi jellemre, kálvini kitarásra, hugenottai elszántságra, hitvédői tollra, buvárlélekre, gamálieli bölcsességre és evangyéliumi hűségre az idők változatos viharáiban szükség vala. Foglaljuk össze érdemkoszoruját a róma mezőn aratott virágaiból!

Nagy volt ő, mint történet-magyarázó. Megszólaltatta, mint addig senki más, egyházi multunk néma harangját, ugy a reformáció korszakát: Dévay, Erdősi, Melius, Huszár, Gál stb. felelevenítésében, mint a ragyogóbb és sötétebb későbbi korszakokat egyes szikkeken, és oly bűbajos nyelven, mely a híveket új tevékenységre indította. Már 1859-ben kimondta egy magyar Protestáns Theologiai Társulat felállításának szükséges voltát, ha az idők jeleit nem érezzük és nem látjuk, ma holnap eljő az idő, melyben szemünk fog kiégni a szegény miatt. (Erdősi Janos végszava.) Ő tervelte legelőbb a magyar protestáns Irodalmi Társulatot (1863) szabatos és szakokat felőlő modorban; ő adott veleményt (1879) a magyar protestáns egyház történelem jövője érdekében, Bod Péter óta nem irt senki ugy, mint ő.

Nagy volt ő, mint egyházjog magyarázó s e téren senki nem pótolhatta, az önkormányzati jog nagy harcát diadallal vívta meg a hirhedt pátens korában a vértanuságig kész elszántsággal, a tudomány súlyos paizsával. Védművet Lotfas lord angol nagykövet terjesztette az angol parlament elé, eljutott az az angol királyné, a franczia császár és a porosz trónörökös kezébe. Hogy a magyar protestáns egyház „könnyűnek nem találtatott,” — Révész érveinek sulya lett a döntő s mint a wormsai diétán Luther mellett: ugy keltek fel a jogszózat képviselője mellett is kivétel nélkül hazánk összes protestáns nagyjai és hívei, mondhatni az egész ország s

a reformáció elvét valló európai főhatalmak. 1605-ben egy magyar református nemes (Bocskai István): 1860-ban egy magyar református lelkipásztor (Révész Imre) testesíté meg szilárd magatartással a vallásszabadság elvét, melyhez függött a politikai szabadság jobb reménye. Kétszer ismétlődött, hogy az ország jobbjai egyhangulag követték a vezért.

Nagy volt ő, mint a tanmagarázó hitvédő. Egy volt az egyházjogi mezőn a hazai protestáns egyház: ha oly egy lehetne tana és hitte fentartásában: bámulatos erőf fejthetne ki. — Ah! de hozzánk is átsapott a Német-honban rejlő bontó mozgalom s az összállam (Gesamtmtonarchie) mintájára az összegyház (Gesamtkirche) ígéretes délibábját kezdette csillogtatni a divatos új elvűség (modernismus) a theologia síkjain s lön az eltérő elvek sőt tényleges elvtelenségek egyesítési, összeolvasztási vegyítési folyamatja a napi tárgy; felforgatással fenyegettetett hitvallás, kálvinizmus, evangyélium, kereszténység . . . a szilárd alapok ingóvá tételtek; a „tannélküli kereszténység” új káprázata kísértett. Ő felemlte ezekre ható szavát ekképen: „Megnémulni és gvávan felrevonulni azoknak, kik érezték valaha az evangyélium boldogító voltát és meg vannak győződve evangyéliumi alapigazságok isteni eredete és soha tul nem szárnyalható tökéletessége felől; — — — megnémulni különösen nekünk lelkészeknek, a kik az evangyélium hirdetésére és védelmére hivataluknál fogva is köteleztetve vagyunk: nyilvánvaló hűtlenség és bűn lenne. — — — Az egyes keresztény felekezeteknek is vannak oly alapigazságai, oly alapelvei, a melyek azoknak létfeltételei s a melyeknek tagadása vagy rombolása a kereszténység s az illető felekezet iránti hűséggel és ragaszkodással egyáltalában meg nem egyeztethető. — — — Az evangyéliumi protestáns kereszténység lényege nem csupa érzületből és eselekvésből, hanem mar gyökerében tanból is áll.” (Figyelmező 1870. és 1871.) Mily megható szilárdsággal szolt az egyház alaptanairól és alaptörvényeiről; ezeket félretenni, ezek felett alkudozni, nemcsak semmiféle pártnak, de a törvényes egyházi hatóságoknak sem áll jogukban. (Figyelmező 1875. 544. lap.) Szerinte a protestáns irodalmi társulatnak is „tisztelőben kell tartani az egyes hitvallásokat és hitfelekezeti érdekeket is, minden oly tudományágak mezején, melyek sajátlagos felekezeti jellemmel bírnak.” (u. o. 1874. 175. lap.) Mily sokan nem értik ma sem e mély jelentőségű intelmet! A páli hűséget husvét első napján, a debreczeni nagy templomban így fejezte ki: „a valódi hit ragaszkodik az ő tárgyához, egyedül, elhagyatva és üldözötve is, híven, mind halálig.” (1863.) A reformáció elveit,

A nőkről.

— Alphonse Karr. —

A kereszténynek eltiltják a nőt a papi teendőktől, az igazságszolgáltatás megfosztja őket az ügyvédeskedéstől.

Mohamed kizárja őket paradicsomból, melyben pedig helyet ad a kosznak, mely helyet lesitette az Ábrahám fiát, a kit apja föl akart illozni a czethalnak, a mely elnyelte Jónást, a hangyának, melyet Salamon példabeszédeiben például tűz az ember elé s a Sába királyné papagályának.

Általan — mondja Titus Livius — a nők kedvesebbek a tarsaságban, mint otthon.

Nem kell válogatni a nők között, — beszél Plautus — egy sem ér semmit.

Szent Chrysostamus még rosszabbat mond róluk. A bölcs Seneca azt állítja, hogy egyetlen dolog, a mi föltételezheti a nőnél erényes voltát a — csufság.

A rabbik a feltékenységről szóló törvény magyarázatánál, erre a kérdésre: mennyi idő elegendő arra, hogy a férj, valamely idegen férfival talált nejét házasságtörőnek tartsa s aszerint bánják vele? — a rabbik azt felelték: — A mennyi elegendő egy lány tojás megzésére.

A legeggyűbb asszony, állítja Brantome

a legfurfangosabb férfit is úgy el tudja adni a vásáron, hogy az észre sem veszi magát.

Rebelais többek közt azt állítja, hogy a nők férjük jelenlétében meghúzzák magukat és esendesek, de ha azok távoznak, kiveszik részüket, leteszik az álarcot és olyanok, mint a milyen a természetük.

Montaigne: A derék nőt csak tízével lehet számolni, mint ezt mindenki tudja, kivált a házastársi kötelességek tekintetében.

A róka nagyon ravasz, mond egy spanyol közmondás, — de az asszony ravaszabb egy rókánál.

— Akarja, — mondja Mad. Necker, — hogy valami véleménye érvényre jusson? Forduljon az asszonyokhoz. Szívesen elfogadják, mert tudatlanok, gyorsan elterjesztik, mert szeretnek feleslegni, hosszan megmaradnak mellette mert makacsok.

— Tudják, hölgyeim — szónokolt egy újkori pap szöszekéről — miért jelent meg Jézus föltámadása után az asszonyoknak? Mert ismerve előszeretetüket a pletyka iránt, nem eselekedhetett volna czélszerűbben a nagy rejtély elterjesztésére.

Nem szükséges még szaporítani ezeket az idézeteket a végre, hogy bebizonyuljon, hogy a férfiak mindenkor mondtak rosszat a nőkről s hogy az írók különösen.

Soha zsarnok több sértegetésnek nem volt kitéve, még tragédiákban sem. a hol pedig oly rettenetes türelmük van, hogy mértőldnyit szemrehányásokat hallgatnak, a mit olykor a jelenlevők a fejükhöz vagdálnak s ha végre el is határozzák magukat arra, hogy előhívják testőreiket, hogy véget vessenek e dolognak, még is várnak, míg az elnyomott egy türelmen gorombaságig érkezik, hogy illő helyen alkalmazhassak a zsarnokok hagyományos kiszólását, mikor már türelmüknek vége szakad:

— Örök, fogjátok el!

No és daczára annak a kegyes és könyörületeség nélkül való harcznak, a mit a férfiak folytatnak az asszonyok ellen, a gyöngébb, félenkebb nemnek hatalma a legkevésbé sincs megingatva, sem kisebbítve a világ kezdeté óta.

A mi önkénytelen is azt a gondolatot ébreszti, hogy tisztán csak afféle apró csatározásról van szó, a melyben a fegyverek csak aranyesővel, meg rakétákkal vannak töltve, hogy a férfiak nem haragudznak annyira a nőkre, mint azt mutatni szeretnék és hogy a nőkre pazarlott sértegetések, a miben részük van minden időben és minden helyütt, nem egyebek, mint biztos jelei megrendíthetlen uralmuk általánosságának.

Isten igjét oly erővel, mint ő, rég — tán Mélius óta — nem hirdették magyar toll és magyar ajk, a ki hallotta őt prédikálni, felüdült s erősödve lépett ki az Ur házából. Kirtartásának, hősiességének érdeme, hogy a magyar református egyház hitelvei megmentettek a sodró hullámok örvényéből.

Nincs a hazában mivelt ember, ki az ő nevét és érdemét nem ismerné. De a mivelt külföld is kívánta emlékét és nevét ismerni. Az Egyetemes Presbyteri Szövetség világra szóló havi folyóiratában én bizattam megismertetni őt s »Révész Imre a magyar egyház szabadságának bajnok« című négy fejezet alatt kísérlettem meg felmutatni lelki képét. (The Catholic Presbyterian. 1881. XXXVI. szám. Deczemberi füzet.) E közlöny után, halála évében, értesült jelleméről, erejéről, tetteiről, és műveiről az angol földrészekben élő testvéreink felsőbb olvasó közönsége.

Az ő halála fordulójának 10-ik évében az atlanti tenger tulsó partján élő és ható nagy református szabad világ előtt lett ő bemutatva, szellemi emléke megújítva, kilenc református theologiai akadémia hittanári által fentartott tudományos Szemlében. (The Presbyterian and Reformed Review. 1891. januári füzet.); az első nagy cikkben maga Dr. Böhl Ede bécsi hittanár, Révész Imre nagy tisztelője, a hit és tanírányokat fejtegető cikkében Révész »oszlopnak« nevezte, »a tehetséges lelkész vezette a református egyház ügyét... neve felért egy hadsereggel.« — (21. lap) jelzé találólág.

Miért volt ő igazi nagy szabású hittudós? mert nem a pusztán jelen ingó és változatos körében mozgott, hanem az összekötő szemek láncolatán a forrásokig visszament, a múltból ragadt fátylával világítá be a háttér, deríté fel a jelent, véve az alkotó elemeket az európai tudományos irodalom széles látköréből, a reformatio elvösszeget pedig mint sarkcsillagot mindig szem előtt tartotta, így bizony evezhetett az ellentétes és rohamos áramok ozeánján. Ily készülttség és rátermettség hiányában szenvedvén jelenkorunk, mondhatá Böhl: nincs a ki nyomába lépjen. Fájdalom! ily központi oszlopemberünk nincs.

»Vajha mi is látnók lélekben a magyar reformatio szellemi harcának nagy hőseit s ekként lelkesülünk emlékeztökre!« — a Mélius feletti Emlébeszede végén így kiálta ő fel. Ezen szellemi harc nagy hőseinek dícsarnokában (pantheon) foglal már helyet tiz év óta a mi 2 ik Méliusunk... lassuk őt mi nel többször lélekben s lelkesülünk emlékeztetén!

Balogh Ferencz.

(»Szabad Egyháza«)

Ujdonságok.

* **Teljes tanácsülés.** Debreczen város tanácsa holnap délelőtt gróf Degenfeld József főispán elnöke alatt nagy-tanácsulást tart, melyen a tanácsnokok teljes számmal megjelennek. E tanácsülés fogja megállapítani, illetve előzetes bírálat alá venni a legközelebbi közgyűlés tárgyait, megállapítván egyuttal a közgyűlés megtartásának napját is.

* **Debreczen utczáinak** rendezése. Holnap közöljük azon atíratot, melyet a »Csokonai-kör« szpitészeti szakosztálya városunk utczáinak rendezése tárgyában a városi közgyűléshez intézett.

* **A Zichy-jubileum** ügyében szombaton d. u. 2 órakor a nagy bizottság ülést tart a városháza nagy termében. Tegnapi d. u. a színházi előadást és a matinét rendező bizottság tartott ülést s örömmel vették tudomásul, hogy a rábizott feladatott kiki pontosan elvégezte, az ének-próbák javában folynak s általában minden előkészület szorgalmasan folyik arra nézve, hogy a jubileum úgy a jubilaushoz, mint városunkhoz méltó legyen.

* **A városi dalegylet évi jelentése,** melyet a vasárnapi közgyűlésen felolvastak, egész terjedelmében így hangzik: »Tisztelt közgyűlés! Egyletünk újabb életre ébredésének ideje óta, — a mi pedig körülbelől 15 évre vihető vissza, — ez év folyamán

is kitaró szorgalommal s tevékenységgel működött, miből folyólag a pártoló tagok száma is oly tekintélyesen emelkedett, a mely létszám megtarthatása esetén anyagi kérdése sikeresen megoldva, illetőleg biztosítva látszik. Az egylet szellemi élete több rendbeli nyilvános ténykedésben mutatkozott. Tartatott nevezetesen összesen 7 dalestély s ezeken 32 dalmű adattott elő, a melyből 8 teljesen új. Több rendbeli temetesen vett részt működő tagjai által egyletünk, ezenkívül városunkban ez év folyamán a »Csokonai-kör« ünnepélyén és egyéb jótékony czélú egyletek előadásain készségesen működött közre. Örökre feledhellen és egyletünk életében legmagasabb kiemelkedő esemény volt az, hogy legalkotmányosabban uralkodó I-ső Ferencz József király Ő felsége városunkat a lefolyt évben meglátogatván, azon kitüntető kegyben részesítette egyletünket, hogy az ez alkalomra rendezett nagy erdei ünnepély egyik programm pontja gyanánt 2 karének előadása alatt egyletünket meghallgatta, tagjaihoz több kegyteljes szót intézve, legmagasabb meglegedését kifejezte. Ugyanezen év nyarán meghívás folytán az egylet alelnökének, Harmath Gergely urnak vezetése alatt egyletünk működő tagjai Nagy-Bányára utaztak és ott az ottani értelmiség vendégszeretetének tüntető jelei közt a nagy-bányai jótékony nőegylet javára hangversenyt adtak; e hangverseny tiszta jövedelmével egyletünk az ottani nőegylet alapító tagjai sorába belépett. Dalestélyink mindenkor a legnagyobb látogatottságnak örvendtek, pártoló tagjaink száma pedig majd nem 400-ra emelkedett, ezen okok azon elhatározásra indítottak az egylet ügyei körül mindenkor nagy tevékenységet kifejtett igazgató választmányi, hogy a dalestélyek belépti díját 1 frtra emelte fel s e mellett azt is kimondta, hogy alapító és pártoló tagjain kívül csak személyre szóló meghívóval ellátottak vehetnek részt. E tény egyrészt a pártoló tagok kényelmét közölte, másrészt az estélyeken az előadás közben megkívántot csend és figyelemre kedvezőleg hatott. Az igazgatói teendőket Steinacker Sándor pénzügyi számtanácsos ur ritka pontossággal és ügyszeretettel, a karnagyai teendőket pedig Tombor Aladar immár külföldön elismert zeneszerző ur szakértelemmel vezette. A pénztári kezelés tisztaságáról Bárdos Géza ur által évek óta vezetett s mindenkor pontosnak bizonyult eljárása kezeskedik, mit egyébiránt a számvizsgáló jelentés híven fog feltüntetni. Egy ízben a jegyző gondos őrzése alatt levő irattár, pénztár és szerár rendkívülieg megvizsgáltván, minden a legnagyobb rendben találtatott. Volt egyletünknek ez év folyamán újabb alapító tagja 4; pártoló tagja 384; működő tagjainak száma pedig 46-ra szaporodott fel. Úgy az alapító tagdíjak, mint a folyó pénztár, az egylet anyagi folytonos gyarapodásáról tanuskodik. Kiváló elismerést érdemel jelentésem folyamán a helybeli kir. gazdasági tanintézet igazgatója Domokos Kálmán urnak azon ténye, hogy gyakori ének-próbáinkra a kir. gazdasági tanintézet egyik termében teljesen díjmentesen világítás és fűtéssel is ellátott helyiséget adott. — Egyletünk ez év folyamán ünnepelte egészen szük és családias körben kolozsvári 1880-ik évi országos dalversenyen kivívott győzelmének 10 éves fordulóját, mely alkalommal egyletünk zászlójának alapjára városunk közszerelet-és nagy tekintélyben álló zászlóanyja özv. Komlóssy Imréné Thurzó Róza urnó 25 frt alapítványt tett, mely összeg ilyen czélra külön kamatozó tőke gyanánt kezeltek. A debreczeni takarékpénztár tek. igazgatósága pedig önkéntesen 30 frt adományt küldött. Ezekben vázolva a lefolyt év történetét, tisztelettel kérem a tekintetes közgyűlést: Méltóztassék jelentésemet tudomásul venni; a debreczeni takarékpénztár tek. igazgatóságának és Komlóssy Imréné urnónek adományaikért jegyzőkönyvileg köszönetet szavazni és az alapszabályok 14. §-a értelmében a közgyűlés elé utalt tárgyakat elintézni. Debreczen, 1891. márczius hó 8-án. *Márk Endre*, kiszolgált egyleti elnök. (Térszükében késett. Szerk.)

* **Színház.** Tegnapi este *Valentin Lajos* jutalmára adatott Ferron A. »*Sataniel*« operettje, melyben a jutalmazott az idegent játszta és énekelte. — Tavaly nálunk Somlóné adta a szerepet, lévén ő szeszélyes primadonna, s még a tenor partiekra is vadászó. Valentin előadása csak előnyére volt a darab menetének, mind játék, mind ének tekintetében. Kileptekor kölszoru s virágpárna, egy bokréta s egy viráglanttal a közönség; s a karszemélyzet egy értékes arany gyűrűvel lepte meg. Az előadás a jobb menetiek közé sorolható, az összes szereplők mind kivétel nélkül jó kedvvel, mintegy versenyezve egymással, játsztak. Közönség gyűlésszámmal jelent meg, mit Valentin nem érdemelt 5 évi becsülettel vezetett direktorsága után.

* **Jászai Mari** urnó, a budapesti nemzeti színház hírneves tragikája, holnap és holnapután vendégszerepel színházunkban. Mindkét este az »*Elektra*« czimszerepében lép föl. Vendégszereplési iránt oly nagy érdeklődés mutatkozik, hogy a közönség máris elkapkodta a jegyeket. Jászai Mari holnap reggel érkezik Debreczenbe.

* **Köszönet nyilvánítás.** Mindazon rokonaim és ismerőseim, kik feledhetetlen kedves nőmnek Biró Rózának f. hó 10-én történt temetésén megjelenvén, részvétükkel faldalmunkat enyhíteni szivesek voltak, ugy magam, gyermekeim, s a nagyszülők nevében is fogadják halás köszönetemet. *Vágó Károly* kereskedő.

* **Gyászjelentés.** Hännel Sámuel és neje Hermély Elza, ugy a maguk, mint gyermekeik Richárd, Samu, Oszkár és Károly; özv. Hermély Ábrahámné szül. Hännel Teréz, özv. Hännel Sámuelné szül. Hermély Teréz, mint nagyszülők; Hermély Teréz férje Patz Károly, mint nagynénje és nagybátyja, melyen szomorodott szívvel jelentik kedves felejtethetlenség Alfrédnak f. hó 10-én, éjjeli fél 3 órakor, 4 és fél éves korában, hosszas és súlyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. Drága halottunk földi részei f. hó 12-én, csütörtök délután 3 órakor fognak kadas-utczai 1836. számú házunktól az ev. ref. egyh. szertartása szerint rövid ima után a czelegléd-utczai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Végtesztéségettelére rokonainkat, ösmerőseinket, általában a nagyérdemű közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1891. márczius hó 10. A béke anyala virraszson a kedves hamvak felett!

* **A konstantinápolyi kirándulás** iránt nagy az érdeklődés és így remélhető, hogy a kirándulók ezúttal is részesülni fognak azokban az előnyökben, melyekben a menetjegyiroda által rendezett konstantinápolyi utazások alkalmával a turisták részesültek. Ez előnyök különösen abban állottak, hogy a magyar turisták kitünő helyet kaptak a szelamlíknál, megtekinthették a szultán palotáit, rendszeren zárva tartott kincstárát stb. Azok, a kik a halókocsiban maguknak helyet kívánának fenntartani, jól teszik, ha ebbeli igényeiket a menetjegyirodánál eleve bejelentik. Programmot bárkinek küld kívánatra a menejegyiroda (Hungária szálló).

* **Apróságok.**

Mondja, kedves szomszéd, mivel tudnám holnapra hívott vendégeimet kellemesen meglepni, a mi semmibe sem kerül?
— Vonja vissza a meghívást.

* **Művész-logika.**

Egy hírneves hegedűművész egy alkalommal durván megsértett valami zenebíráltól, a ki erre kilátásba helyezte, hogy elküldi hozzá a segédeit. »Oh persze — felelé a művész. — eszem ágában sincs, hogy önnel megverekezzem, ha ön csak a kis ujjamat is ellövi, én nem játszhatom többé, mig ön akkor is megríratja kritikáit, ha ledurrantom a fejét!

* **Tau ár:** (vasuti kocsiban, melybe beszállva észreveszi, hogy a bennülő hölgyek egyike öleiben kis kutyát tart.) Kalauz, kiszállók — ez nem kutya coupé.

az olasz festők madonna-képeikhez. Arczán vallásos nyugalom ült, szemei pedig oly szelidek voltak, hogy még a páter is alig mert bele nézni. Lopez Mátvás nagyobbik fia, Lőrincz is nagyon megjárta, hogy olyan mélyen nézett azokba a gyönyörű szemekbe, mert szívében feltámadt a szerelem Dolores iránt.

Lőrincz sokáig titkolta a szerelmét, de végre is belátta, hogy a titkolódzással nem megy semmire s megmondta a leánynak, hogy szereti őt. Dolores ekkor tizennégy éves volt s még hírből sem ösmerte ezt az érzelmet, bár lelkében már feltámadt a sejtőlem a szerelem iránt, de nem lévén tárgya, nem is gondolkodott felőle. Persze, nagyon meglepte a Lőrincz nyilatkozata. Nagyon szerette őt, úgy, mint a testvérét szerette, vagy az anyját s abban a pillanatban, mikor Lőrincz nyilatkozata megkülönböztette előtte a szeretetet a szerelemtől, új világ nyílt meg a lelkében. Egy pillanat alatt annyi gondolata támadt a szerelemtől, hogy e között és az ő érzelve között azonnal párhuzamot tudott vonni.

— Én nem szeretlek *ugy*. Mondá nyiltan, a szemébe nevezve Lőrincznek.

— Akkor szeretni fogsz.

— Soha.

— Én akarom!

A leányt az erélyes hang legkevésbé sem ingatta meg. Le sem vette a szemét Lőrinczről, úgy mondta szenvedélytelen, közönyös hangon.

— Nem szeretlek.

II.

Tamás mindennap kijárt a tenger partjára halászni Lopez Mátvással és ennek két fiával. Ő vitte haza mindég a halat egy nagy kosárban, míg a fiakra a háló gondozását bízta maga az öreg csupán felügyelt a halászatra s utasításokat osztogatott a partról.

Tamás vágyait nem ertette más meg, csak Lopez Mátvás. Ő is úgy imádta a tengert, melyhez ifjúságának legszebb emlékei voltak kötve. Belátott az ifju lelkébe és tudta, hogy a tenger utáni vágy mily hatalmasan lekötöti a lelkét, a képzeletét, de becsülte is a fiuban az erős akaratot, melylyel vágyait meg akarja valósítani. Sokszor magához intette őt a halászás közben és rá mutatott a hullámzó tengerre, a szemei úgy ragyogtak ilyenkor s a mellét is kifeszítette.

— Fiam, hogy az ember megösmérje az életet és tapasztalatokat szerezzen, arra három dolog szükséges; a tudomány, a királyi udvar és a tenger. E három közül legfontosabb a tenger, mert az tehet valódi férfivá. A tenger megtanít reá, hogy mennyit érsz, megösmertet ön magaddal, mivel a komoly hullámok nem adnak a látszatra, az amitásra semmit; a tenger csupán a valódi férfit becsüli, a ki bátor, vakmerő s a kinek helyén van az esze, meg a szíve. Látod, hogy integetnek feled a hullámok. Ösmernek már az apádról, a ki ott nyugszik a tenger fenekén; becsült a tenger az apád után, a ki férfi volt, bátor volt, tengerész volt.

Tamás merően nézett a hullámzó tengerre, lelkében még hatalmasabban kezdett lobogni a tengerért lángoló szerelme, mert a tenger volt az ő szeretője, ideálja, azt imádta végzetlen szerelemmel, melyet csak a tengerészek ertének meg, más senki.

— Ma hajóra szegődöm! kiáltott fel lelkesülten Tamás.

— Es az anyád?

— Őt sajnálom nagyon, meg a nővéreimet, de az isten megfog nekem bocsátani, ha elhagyom őket, mert a tenger nélkül élni nem tudok.

A fiu lelkesedése nagyon tetszett az öreg tengerésznek. Oda vonta őt magához és megcsókolta a homlokát, mintha fel akarta volna avatni Tamást tengerészszé. aztán megfogta a kezét és megindult. Tamás követte az öreget,

a ki a távoli kikötőben horgonyozó hajó felé tartott. Csak úgy gyalogosan akart az öreg oda kerülni a kapitány elé, szegyelte volna, hogy öreg tengerész letére reszketnek a lábai.

Az öreg, mikor a hajóra értek, azonnal a kapitány után tudakozódott. Ez éppen lenn volt a kabinjában, a hajónaplót írta, de a kormányos biztatta Lopez Mátvást, hogy nem sokáig kell várakoznia. Lopez Mátvás leült egy kötel-csomóra és belenézett merően a zöld habokba, melyek búbajos mormolással nyaldosták körül a vitorlás oldalát.

Tamás addig összejárta a hajót s megfigyelte annak alkatrészeit. Oly kedves volt előtte minden s hangulatát nem tudta lerombolni a tengerészek durva káromkodása, a melylyel előre is figyelmeztették őt, hogy matróznak be ne álljon, mert a hajóköttel verik verésre a hátát; jobb lesz neki, ha megmarad szárazföldi patkánynak. Tamás büszkén emelte föl fejét.

— Pedig matróz leszek!

Ezalatt az ör jelentte Lopez Mátvásnak, hogy a kapitány elvégezte dolgát s hajlandó elfogadni a vendégeket kabinjában. Lopez Mátvás oda kiáltotta magához a fiut s le ment vele a kapitány kabinjába.

Itt nagy öröm érte Tamást.

Az öreg elmondta a kapitánynak a fiu óriási vágyait, melyekkel tengerész akar lenni minden áron, hozzátette, hogy az apja is az volt. Aztán ő is ösmeri egy kicsit a tengerész életet, bátran meri mondani a sennor kapitánonak, hogy abból a fiuból még ember lesz a tengeren.

A kapitány hosszasán nézte a fiut, aztán megragadta a vállait és a szemébe nézett merően.

— Nem felsz a tengertél, fiu?

— Imádom.

— Matrózom vagy.

Ezzel olyat ütött a vállára Tamásnak a vasgyuró kapitány, hogy csak úgy roskadozott bele a szegény fiu, de nem mutatta volna a világért sem, még mosolygott inkább, mint a kinek nagyon tetszik az e fajta mulatság.

Lopez Mátvás megfogta a Tamás kezét.

— Fiam, most már tengerész vagy. Be töltve tehát a legnagyobb vágyad. Ne hozz szegyet a fejemre — légy ember s össze ne rombold azt a becsülést, melylyel a tenger jó apád iránt viseltetik.

Tamás szemeiben ragyogott a lelkesedés.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Szerdán, 1891. márczius hó 11-en:

SATANIEL.

SZEMÉLYEK:

Idegen	Valentin
Gyldenoevei Knut	* * *
Sí Roche marquis	Andorfi
Bernhardt ezredes	Hatvani.
Gróf Wakesjöld, miniszter	Szentes.
Sybilla grófnő, neje	Vertán A.
Cléveborgi Frida bárónő, árva	Szilassy.
Mlle Zephyse, nevelője	Loesarekné
Styerna, vendéglős	Püspöki.
Christine, leánya	Ellinger I.
Axel, Frida szolgálója	Hegyessy.
Anselm kőműves	Balassa.
Anne	Várnai.
Signe	Dernői.

Holnap, esütörtökön 1891. márczius hó 12-én paratlan bérletben:

JÁSZAY MARI

urnőnek, a budapesti nemzeti színház elsőrendű művésznőjének első vendégfellepteül:

ELEKTRA.

Sophokles tragédiája.

A kiadóhivatal üzenete.

L. G. urnak, Nagy-Ar. Okvetlenül a postán van a hiba, mert mi mindennap pontosan küldjük a lapot. Hogy azonban némely postán mily lelkiismeretlenül kezelik a lapokat, arra vonatkozólag egy érdekes példát hozunk föl. Régi előfizetőink közé tartozik a nagyváradi 48-as kör Járt is neki a »Debreczeni« rendesen, — a mult napokban azonban visszakaptuk a lapot, a czimszalagon azon megjegyzéssel: a »48-as kör megszünt«. Ezt természetesen csak is a postán irhatták a czimszalagra. Gyanusnak tünvén föl előttünk a dolog, kérdést intéztünk a »Nagyváradi Hírlap« szerkesztőségéhez, melytől azon választ kaptuk, hogy a nagyváradi 48-as kör megszűnésére vonatkozó hír nem egyéb szemtelen tréfánál és kárommánynál. Ha tehát a portás urak ilyen tréfára képesek, még inkább képesek arra, hogy a lapot előbb átolvassák s csak aztán juttatják az előfizető kezébe. Méltóztassék elhinni, hogy mi magunk bosszankodunk legjobban a tudomásunkra jutott postai mizériák miatt, — de hát ezeket megszüntetni nem áll hatalmunkban.

D. S. urnak, H.-Böszörmény. Szives buzzóságáért fogadják köszönetünket. A hirdetési díjat levele értelmében számitjuk föl.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
Dr. Bakonyi Samu főmunkatárs.

Nyilttér.

Leszállított árak.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a házban folyó építkezések folytán üzlethelyiségemből kénytelen vagyok **egy időre** kiköltözni s ennek következtében az üzletemben főlhalmozva lévő árakat márczius 1-sejétől kezdve

beszerzési árak mellett

árusítom el.

Tisztelettel
BENYÁTS EMIL.

Hirdetés.

A tavaszi idejyre nagy mennyiségben vásárolt

NŐI RUHASZÖVETEK

hozzávaló legújabb díszek már raktárunkra érkeztek s azokat újonnan megnagyobbított üzlethelyiségünkben igen jutányos árakon árusítjuk el.

Az idén igen nagy választékban hoztunk **napernyőket** feltűnő olcsó árakhoz.

Szabó Lajcs fiai.

A karlsbadi vízzel végzett karák alatt, valamint utókura gyanánt, úgy esen viz, valamint egyéb ásvány vizek használata után: a

MATTONI-FELD
GISSHÜBLER
SÁVANYUKUT

Jelenleg már általános van alkalmazásban. Rendeljenek a thermis, Carlsbadensis tractatus) egy nyilatkozat, hogy a Giesshübler savanyukut Karlsbad díszségére szolgál, s hogy e hely forrásainak gyógyhatását sokszor Loeschner udvari tanácsos monográfiája Giesshübler (Leuchterföld).

Kiadó bolthelyiség.

Hajdu-Böszörményben, közvetlen a fő-tér mellett, a **403-ik** szám alatt az ugynevezett »Sárga-bolt« mellett és vele ugyanazon épületben egy **bolthelyiség**, mellékszobával együtt, előnyös feltételek mellett minden órán kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal ugyanazon ház szám alatt.

2123.

1891.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező nagyerdei Dobos-pavilon és leveles-szín, az ezekben gyakorolható italmérsi s ételadási joggal együtt a f. 1891. évi ápril 1-től az 1892-ik évi december 31-ig terjedő időre;

továbbá a Turás-kert délkeleti sarkán a Hatvan-utca felé fekvő 1 hold és 610 négyszögöl, ugynevezett Permete-föld és a h. nánási vasúti indóházon kívül az országot és a Széchenyi-kert közt fekvő 1 hold és 600 négyszögöl föld;

végezetre a hatvan-utcai szőlőskerten kívül a volt vágóhíddal átellenben, fekvő volt trágya-lerakó hely 9 hold, mely most is haszonbérbe volt adva, és ehez most adandó 3 hold és 500 négyszögöl föld terület, folyó 1891-ik évi ápril hó 1-től hat évre, tehát az 1897-ik évi ápril hóig terjedő időre, a városház nagytermében f. 1891. évi márczius hó 17-én d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen a városi számvevői hivatalnál megtekinthető feltételek mellett haszonbérbe fognak adni.

Miről az árverezni óhajtok azzal értesítetek, hogy a feltételekben kitelt kiáltási árak 10%-át az árvereltető köldtségek kezéhez bánatpénzül készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1891. márczius 9.

A városi tanács.

Az arczbőr

észszerű ápolására, valamint minden szépség-hiany, ugymint szeplő, majfolatok, pörsenések, borotva stb. eltávolítására nincs jobb szer, mint dr. Spitzer arczenőcse, a 35 kr. mely dr. Spitzer valódi Salvator-szappanjával, a 50 kr., egyetemben csodákat művel: dr. Spitzer mosdóvizét hozzá a 40 kr. dr. Spitzer lyoni rizslisztje, a legtisztább és legártalmatlanabb arcpor; egy dobozzal 50 és 80 kr.

Hajszesz, korpaképződés és a haj kihullása ellen, felülmulhatlan. Egy üvegesével 1 frt.

Kez-paszta — 3 nap alatt bármely kéz fehér és gyöngéd lesz tőle — 60 kr.

Készítményeim világhíre kezekedik azok ártalmatlanságaért. Szállítja csupán a Salvator-gyógyszertár Nasicban, Eszék mellett. Felvilágosítások a bőr, haj, fogak stb. minden szépségihájáról, és érdekes röpirat: »Toilette-titkok«, ingyen és bérmentve 10 kr. levélbélyegnek, mint postaköltségnek beküldése mellett. Ismétlődőknak különösen nagy engedmény. 1 frton alul semmi sem küldhető. 3 forintot felül bérmentve. Csomagolás ingyen.

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI., külső Váci-ut 1696/99. | Városi iroda és raktár: VI., Podmaniczky-utca 14.

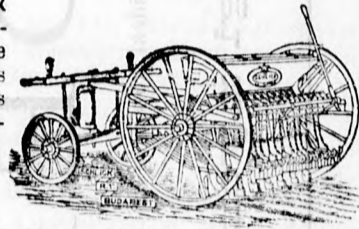
Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű gőz- és járgány cséplőkészülékeit és számos első díjakkal kitüntetett szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit

és szabadalm. mélyítő-ekéit, eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle egyvasu ekéit, — talajmivelő eszközzeit, boronáit és rögtörő hengereit, valamint

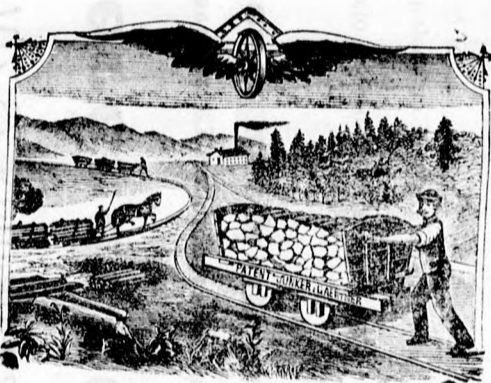
Schlick-féle szab. „Haladás“ sorbavetőgépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rostak (BAKER és VIDATS rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és darálók, szabad. Jókay-féle »Hungaria« daráló-gépek erőhajtásra, őrlőmalmok és olajmalomberendezések. Eredeti amerikai kéveköto és marok-rakó arató-gépek és fűkaszálo-gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak.

DEBRECZENBEN minta raktár **TRNKA FERENCZ** urnál. Árjegyzékek kívánatra ingyen s bérmentve.

JUNKER és GAERTNER

Budapest, IV. váci-utca 21.

Az 1890. évi bécsi gazdasági és erdészeti kiállításon a nagy ezüstéremmel kitüntetve.

Szállít:

szállítható és állandó mezei és erdészeti vasutakat.

Erdészeti kocsik hosszú fa és tűzifa szállítására.

Palya berendezések kívánatra általunk eszközöltetnek és üzemre készen átadatnak.

Szíves tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy helyben, főpiacz, Czégely-ház, egy a mai kor igényeinek és a kívánalmainak teljesen megfelelő

FÉRFI-SZABÓ ÜZLETET

nyitottam.

A mennyiben mélyen tisztelt megrendelőim részére, egy, a magasabb műszabászatot a nagyvárosokban elsajátított, szabászt hozattam Budapestről, hogy így szabó üzletem első rangu helyet foglaljon el, még megemlítem, hogy raktáram

bel- és külföldi szövetekkel

elsőrendű gyárakból folyton dusan el lesz látva.

Elfogadok minden, a szabó üzlethez tartozó, munkákat az egyszerűtől egészen a legkényesebb igényig.

Már a tavaszi idényre is a legújabb divat szerinti, ugy hazai mint valódi angol gyártmányu szövetekkel láttam el magamat.

Vidéki megrendeléseket gyorsan, pontosan és a legjutányosabb árszámítás mellett teljesítek.

Midőn újonnan beszerzett szöveteimnek megtekintésére szíves figyelmét felhívom, magamat nagyrebecsült pártfogásába ajánlva, vagyok

kész tisztelettel

FÉNYES MÓR,

Főtér, Czégely-ház.

A „DEBRECEZEN” NYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG

NYOMDÁJA

(Nagy-uj utca 1702. sz. Konrád-házban)

teljes új berendezéssel,

elvállal mindenemű nyomtatványokat, u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, bál- és lakadalmi meghívókat és tánczrendeket, kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat s b.

a legizsesebb kivitelben és jutányos árak mellett.

☛ Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére czimzendők. ☛

☛ Uj vállalatunkat, hol északeleti Magyarország legrégibb és legelőjódtebb politikai napilapja a

„DEBRECEZEN”

s nyomaték, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

☛ **Bírósági nyomtatványok készletben vannak.** ☛

Nyomatott a „Debrecezen” nyomda részvénytársaság nyomdájában. 1891.